

29.9.2008

Aika: 22.9.2008 klo 12.00 – 16.15
Paikka: Varastokirjasto, Kuopio

TYÖPAJA

Aluksi Kokoelmakartta –työssä alkuvaiheista saakka mukana ollut kirjastonjohtaja Vuokko Palonen kertoi Kokoelmakartan alkuvaiheista. Lähtökohtana on ollut Kansalliskirjaston triangeli, joka koostuu kirjastojen tietokannoista, Nellistä ja Doriasta. Yliopistokirjastojen strategiana on ollut vuosina 2003-2006 kokoelmien saatavuuden ja käytettävyyden parantaminen. Hanke sai opetusministeriön rahoitusta vuosina 2003-2005. Valtakunnan tasolla tavoite oli kartan luominen kirjastojen kokoelmista tieteenaloittain ja saattaa näkyväksi kirjastojen vahvuusalueet ja painopisteet. Tavoitteena oli tukea kansallista kokoelmapolitiikkaa ja aineiston valtakunnallisen kattavuuden edistämistä. Samalla tavoitteena oli lisätä kirjastojen kirjastojen yhteistyötä ja keskinäistä työnjakoa sekä välittää tietoa asiakkaille eri alojen parhaista kokoelmista.

Paikallisella tasolla kirjaston tietämys omista kokoelmista paranee ja tietämys siirtyy omassa organisaatiossa. Tavoitteena oli myös saada välineitä omien kokoelmien arviointiin ja kehittämiseen, kokoelmapolitiikan luomiseen ja dokumentointiin. Kartoitus tuo perusteita kokoelmarahoitukselle sekä parantaa asiakaspalvelua lisääntyneenä tietämyksenä omista ja muiden kokoelmista.

Kokoelmakartan tiimoilta on laadittu formaatti Dublin Core –pohjalle, aihealueet on määritelty käyttäen YSA:n sovellusta, käytössä olevat luokitukset ja asiasanoitukset on kartoitettu. Aihealuekartoitus on laadittu. Conspectus –sovellus on lähes valmis. Kirjastoille on tarjottu kokoelmakoulutusta ja opastusta.

Kokoelmakarttatyössä on ollut monia teknisiä ongelmia, jotka ovat hidastaneet etenemistä. Kartoitustyö on hidasta, resursseja ja kärsivällisyyttä vaativaa. Suomessa ei myöskään ole valtakunnallista traditiota työnjakoon kokoelmien luomisessa. Standardointi puuttuu kokoelman käsitteeltä ja tämä näkyy erityisesti nopeasti kasvavien elektronisten aineistojen osalta, jolloin kokoelman käsite entisestään hämärtyy. Sisällönkuvailumenetelmät vaihtelevat jo samassa kirjastossa eri aikana saati sitten eri kirjastoissa ja eri tieteenaloilla.

Esimerkkinä haun tekemisestä kokoelmien karttaan Vuokko Palonen esitteli Australian kirjastojen kokoelmakarttaa.

Tämän hetkinen työnjako kokoelmatyössä on se, että painetut kokoelmat ovat usein syntyneet historiallisin perustein ja näin on syntynyt suuria kirjastokohtaisia vaihteluita eikä valtakunnallista koordinaatiota. Lisenssiä käyttävät kokoelmien käyttöoikeus rajautuu saatavuuteen. Vapaiden verkkoaineistojen kehittäminen, kuka tekee? Esimerkkinä kirjaston kokoelman koostumisesta Vuokko Palonen mainitsi Varastokirjaston ja sen kokoelman, jonka perustana on vähäinen käyttö yksittäisessä kirjastossa sekä julkaisun ikä.

Esimerkkinä maailmalta Saksan DFG- National research collection system, jossa tieteellisille kirjastoille on määritelty vastuualueet tieteenaloittain. Tavoitteena on, että jokainen tutkimuksen kannalta tärkeä kirja/verkkoaineisto on löydettävissä Vascoda –portaalissa.

Vuokko Palonen pohti myös kokoelman kokonaisuutta, joka voi tarkoittaa kaikkea kirjaston tietoaineistoa, kirjaston omistamaa kokoelmaa, kirjaston lisensoimaa tietoaineistoa, tiettyä osaa kirjaston omistamasta tai omistamasta tietoaineistosta.

Kokoelmakartan nykytilanne on se, että tuotanto on viimein käynnistynyt. Tekemistä on paljon erityisesti hakujen teknisen toteutuksen kanssa. Kansallisen kokoelmapolitiikan luomisessa STKS:n kokoelmatyöryhmä voisi olla mahdollisuus. Kokoelman käsite on yhä ongelmallinen. Kansallisen tason sisällönkuvailun työryhmä on suunnitteilla ja tässä kokoelmakartta voisi olla mukana. Esimerkiksi Tampereen yliopiston ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulun kirjastoissa on tehty paljon ja hyvää kokoelmien kartoitustyötä. Conspectus –sovelluksen soveltaminen paikallisesti ja kansallisesti sekä eri ilmiöihin voi olla ongelmallista.

Toisena alustuksena informaattikot Merja Hyödynmaa ja Eeva Savolainen esittivät vertailemalla kokemuksiaan sekä havaintojaan omien kirjastojensa kokoelmien kuvailuista. Molemmissa kirjastoissa kokoelmien kartoitus oli aloitettu kvantitatiivisesta tarkastelusta. Tampereella on tehty myös kvalitatiivista analyysiä hyllytarkasteluna. Kokoelmien kartoituksesta molemmat kirjastot olivat voineet tehdä johtopäätöksiä sekä ehdotuksia kokoelman rakenteen tarkastamiseksi omista kokoelmistaan.

Käytännön hyötynä kokoelmakarttatyöstä he näkivät sen, että kokoelmista tulevien faktatietojen avulla voidaan kokoelmia kehittää ja varmistaa asiakastytyväisyys. Työ toimii myös kokoelmapolitiikan tukena ja apuna. Tarkempi tieto omista kokoelmista auttaa laadunvarmistuksessa, auditoinnissa sekä tulosneuvotteluissa. Kokoelmakarttatyö tekee kirjaston toiminnan läpinäkyväksi. Tarkemmat faktatiedot kirjastojen kokoelmista palvelevat myös korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen apuvälineenä. Kartoitus toimii kirjastoissa nykytilan selvittäjänä, jonka jälkeen kokoelmaa voidaan lähteä kehittämään hankinnan, karsinnan ja poistojen osalta.

Kokoelmien kartoitus on tiimityötä, joka kerää asian ympärillä olevan asiantuntemuksen yhteen. Siinä tarvitaan sekä toimintopohjaista että paikallista asiantuntemusta. Miten työ olisi paras tehdä? Virkatyönä vai projektina. Virkatyö etenee hitaasti resurssien mukaan, suunnitelma tarkentuu ajan myötä ja näkemys on oppimisperusteinen. Projektina tehden tahti on nopea, suunnitelma fiksattu ja näkemys tavoitteesta selkeä. Molemmilla on puolensa. Virkatyönä työ kestää kauan, mutta opittu jää yhteiseen käyttöön. Projekti päättyy kenties aikanaan ja projektin henkilöstö hajautuu.

Viimeisenä alustuksena suunnittelija Sirpa Janhonen kertoi Conspectus –tasojen määrittelyiden viimevaiheista. Suomalaisessa sovelluksessa on lähdetty liikkeelle

kirjastonhoitaja Raine Wilenin suomentamista IFLA:n Conspectus –tasoista sekä niiden indikaattoreista. Ohjausryhmä on myös tarkastellut useita ulkomaisia sovelluksia, joissa käytettyjen tasojen määrä vaihtelee kuuden ja kolmentoista välillä. Tarkastelluissa sovelluksissa on käytetty tasojen sanallista selitystä yhtenäisenä tekstinä. Suomalaisessa versiossa on päädytty Excel –ohjelmalla tehtyyn taulukointiin, jonka toivotaan olevan luettavampi kuin tarkastelussa mukana olleet sovellukset.

Ohjausryhmä on 22.9. olleessa kokouksessaan käsitellyt sovelluksen tekstejä ja työpajan ryhmätyö tuonee vielä lisää huomionarvoisia muutostarpeita. Näiden käsittelyjen jälkeen sovellus on toivottavasti julkaisukelpoinen. Formaattiin ja tallennusalueille tullaan lisäämään kentät Conspectus tämän hetkinen ja tavoite tila. Formaatin liitteeksi lisätään sovellustaulukko. Kun sovellusta käytetään käytännön työssä tullaan varmaankin havaitsemaan nyt harkittavana olevia asioita, joita ovat: Saavutetaanko riittävä tarkkuus kokoelmien kuvailussa valituilla tasoilla? Soveltuvatko tasot erikoiskokoelmien kuvailuihin? Onko tasot onnistuttu määrittelemään niin yksiselitteisesti, että kaikki käyttävät samanlaista skaalausta? Onko sovellukseen valittu esitysasu eli taulukointi selkeä ja helppokäyttöinen?

Alustusten jälkeen ryhmätöitä varten jakauduttiin kolmeen ryhmään (liite 1).

Ryhmätyöskentelyä varten oli valmistelu viisi aihealuetta (liite 2), joista muodostettiin kolme kokonaisuutta. Ryhmä 1 keskusteli aiheista 1 ja 3 sekä 5. Ryhmän 2 käsiteltävänä oli aihe 2 ja 5. Ryhmä 3 pohdiskeli aihetta 4 ja 5.

Ryhmä 1 pohdiskeli kokoelmakartan suhdetta kokoelmapolitiikkaan. Ajatuksena olisi hyvä, että kokoelmakartta olisi olemassa jo ennen kokoelmapolitiikan laadintaa. Käytännössä ne kuitenkin kulkevat rintarinnan tai limittäin sekä elävät kirjaston toiminnan ja toimintaympäristön muutoksen mukana. Kokoelmakartan avulla voidaan tarkentaa kokoelmapolitiikkaa, kun saadaan tarkkoja tietoja kokoelmien sisällöstä sekä rakenteesta. Ryhmä totesi, että kirjaston kokoelman tasapuolinen kehittäminen eri aihealojen kesken on haasteellista. Tutkimusalojen painopistealueet muuttuvat joskus nopeastikin. Organisaatiossa voi olla aktiivisia tutkijoita, jotka pyytävät kirjastoa tekemään hankintoja, mutta kyseiset hankinnat ovat vain pienen erikoisryhmän mielenkiinnon kohteena ja käyttö jää vähäiseksi. Tutkimusalue voi myös vanheta nopeasti. Näin voi helposti syntyä vääristymiä kokoelman rakenteeseen. Kokoelmakartta saattaa osaltaan paljastaa näitä vääristymiä ja auttaa kirjaston ammattilaisia oikaisemaan kokoelman rakennetta siten, että se olisi koko kehysorganisaation tarpeita paremmin vastaava.

Kokoelmakartan hyödyntämisestä ryhmän osallistujat kertoivat esimerkkejä omista kirjastoistaan. Oulun yliopistossa kokoelmien ikäjakautumat ovat esillä tulosneuvotteluissa. Tampereen yliopistossa kokoelmakarttaa hyödynnetään käytäessä tulosneuvotteluita, kirjaston auditoinnissa sekä sitä on esitelty tiedekuntatapaamisissa, joissa on voitu antaa yksilöityä tietoa kokoelmien rakenteesta sekä käytöstä. Välittömänä hyötynä ryhmän jäsenet kokivat kokoelmakartan olevan kirjastoammattilaisen työkalu, sillä faktatietoa tarvitaan musta tuntuu tiedon lisäksi. Koettiin, että vaikka kokoelmakartan tieto on takautuvaa, niin sitä tarvitaan tukena ja apuna kokoelmien kehittämisessä. Kokoelmakartta on myös asiakkaan edunvalvontaa, sillä faktatiedot kokoelmista auttavat kohdentamaan hankintoja. Kokoelmien kartoituksessa saatuja tuloksia voidaan hyödyntää kriittisesti, sillä oman organisaation tarpeet on tunnettava ja huomioitava.

Konkreettisesti kokoelmakarttaa hyödynnetään aineiston karsinnassa esimerkiksi vähän käytetyn ja vanhentuneen aineiston poistoissa. Tehtäessä uutuushankintaa voidaan kartoituksessa havaittuja puutteita korjata. Kokoelmien kartoitus paljastaa organisaatiolle merkitykselliset tieteenalat sekä muotisuuntauksat, jotka näkyvät tehdyissä hankinnoissa, mutta lainaus on ollut hetkellistä ja aineisto seisonut hyllyssä pitkään.

Ryhmä 2 pohdiskeli kuvailuprosessin etenemistä. Aiheenmukaisten kokoelmien muodostumisperiaatteet ovat hyllyluokat, virtuaalikokoelmat sekä hyllytarkastelu. Ryhmä oli pohtinut lähestymistä erityisesti mahdollisten ongelmien näkökulmasta. Hyllyluokitusta käytettäessä ongelmia aiheuttavat kaatoluokat, joissa kirjoja on useilta tieteenaloilta. Virtuaalikokoelmien muodostaminen kangertelee, jos sisällönkuvailu on puutteellista. Toimintaohjeet ja näkemys lähestymistavasta ovat vaihdelleet vuosien varrella, myös tämä vaikeuttavat virtuaalisen kokoelman muodostamista. Hyllytarkastelun ongelmana on se, että osa kirjoista on lainassa ja näin arvio voi olla virheellinen.

Kokoelmien arvioinnissa ryhmä oli kokenut ongelmalliseksi myös sen, kuka määrittelee klassikot? Onko kirjastossa asiantuntemusta suorittaa määrittely vai tulisiko laitosten tutkijoiden suorittaa määrittely. Yleensä kirjan hankinnan yhteydessä arvioidaan tuleva elinkaari, mutta muuttuuko kirja alan klassikoksi elinkaarensa aikana vai sen jälkeen, kun se on jo poistettu kokoelmista. Ryhmä oli miettinyt hyllyluokkien mappauksia kokoelmakartan aihealueisiin. He totesivat, että se ei ole tarpeellista, vaan käytetään kirjaston perinteisesti käyttämää luokitusta. Kirjaston tietokannasta tehtävät kyselyt saadaan tehokkaammin luokista kuin asiasanoja käyttämällä, jolloin kyselyistä tulee hitaita ja liian raskaita.

Kokoelmien kartoitusta on pääasiassa tehty painetuista aineistoista, joista kartoitusten tekeminen on selkeämpää kuin elektronisista aineistoista.

Ryhmä oli pohdiskellut sitä, kenen tehtävä on hankkia vähemmän käytettyä, mutta alallaan keskeistä sekä klassista aineistoa. Kirjastoilla olisi hyvä olla sovittu työnjako tämän aineiston hankinnan osalta.

Ryhmä 2 koki käyttötilastot tärkeiksi, sillä ne näyttävät kuka käyttää aineistoa ja miten paljon. Tilastojen perusteella voidaan havaita kokoelmien vastaavuus kehysorganisaation painopistealueisiin. Tosin esimerkiksi lukusalilainat eivät rekisteröidy, joten niiden käyttötilastot eivät näy tilastoissa automaattisesti.

Ryhmä 3 keskittyi pohdiskelemaan ohjausryhmän työstämän sovelluksen versiota (liite 3.), jota muokattiin viimeksi saman päivän aamuna olleessa kokouksessa. Työryhmän tehtäväksi jäi tarkentaa vielä tasojen ilmaisuja sekä miettiä esimerkkejä kokoelmista eri tasoille. Ryhmä tarkensi syventävän sisällön kuvausta erityisesti tason 3 alatasojen osalta. Tekstin tarkennuksen jälkeen he jättivät mietittäväksi onko 3a ja 3b –tasojen välillä riittävä ero? Esimerkkejä he olivat miettineet tasolle 1, 4 ja 5. Aiemmin suositeltujen toimenpiteiden teksteissä oli tasoilla 3a ja 3b oli klassikot säilytetään, mutta nyt ne ovat esimerkkinä kokoelman sisällöstä.

Kaikkien ryhmien kommentit tehtävästä 5 eli formaatista ja tallennusalustasta: Tallennusalustan Kaikki kuvailutiedot ei ole asiakasystävällinen, sillä tallennettujen kenttien nimet näkyvät dc.type –muotoisina. Olisi huomattavasti helpompi ja miellyttävämpi tarkastella tietoja, jos kentät näkyisivät selkokielisinä. Tallennetuissa kokoelmissa hakutuloksissa näkyy formaatin owner –kenttä, nro 26 nimellä tuntematon tekijä, siinä tulisi

näkyä tallentaneen kirjaston nimi. Toivotaan tämän kentän muuttamista. Toivottiin tilastovertailuja eri kirjastojen välille graafisena esim. pylväin tai piirakoin.

Käyttötilastot elävät jatkuvasti, joten ne eivät ole kovin informatiivisia, joten niiden lisäämistä Kokoelmakarttaan eivät kaikki kannata. Mikäli käyttötilastoja tallennetaan, olisi hyvä ohjeistaa missä muodossa ne on tallennettava. Doriaa olisi markkinoitava, että kirjastot innostuisivat mukaan laajemmin.

Loppuyhteenvedossa todettiin Conspectus sovelluksen olevan nyt siinä mallissa, että se julkaistaan nyt tehtyjen muutosten jälkeen. Tasot 3a ja 3b säilytetään ainakin toistaiseksi. Suomalaisessa sovelluksessa esitysasuksi valittu taulukointi koettiin hyväksi esitystavaksi, joka säilytetään.

Kokoelmien kartoitus on pitkäjänteistä työtä, jossa tulokset eivät näy nopeasti. Kartoituksen aloittaminen voi tuntua hankalta sekä taaksepäin katsominen merkityksettömältä, mutta ellei tiedä mennyttä ei voi hallita tulevaa. Kokoelmakartta tarjoaakin kirjastoille hyvän apuvälineen kokoelmiensa hallintaan.

Yhteistyön lisääminen kirjastojen välillä näyttäisi olevan merkityksellistä. Kokoelmien sisällön hallinta esimerkiksi vähemmän käytetyn, mutta tieteenaloillaan kuitenkin keskeisen aineiston osalta on eräs tapa tehdä yhteistyötä.

Liite 1.

Yhdyshenkilötapaaminen

OSALLISTUJAT

Nimi	Kirjasto	Ryhmä
Merja Mehtälä	Geologian tutkimuskeskus	1
Merja Hyödynmaa	Tampereen yliopiston kirjasto	1
Hannele Nurminen	Tampereen yliopiston kirjasto	1
Seija Kulmala	Oulun yliopisto	1
Sirpa Janhonen	Varastokirjasto	1
Eeva Savolainen	Kyamk	2
Merja Kettunen	Viikin tiedekirjasto	2
Ilkka Päiväläinen	HY, valtiotieteellinen tk	2
Pia Paavoseppä	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	2
Eila Elomaa	Jyväskylän yliopiston kirjasto	2
Vuokko Palonen	Tritonia	3
Eeva-Liisa Leppänen	Kansalliskirjasto	3
Päivi Pekkarinen	Terveystieteiden keskuskirjasto	3

Liite 2.

Ryhmätöiden aiheita:

1. Kokoelmakartan suhde kokoelmapolitiikkaan

Onko kirjaston kokoelmapolitiikka tehty ennen kokoelmakarttaa vai kirjoitetaanko kokoelmapolitiikka vasta kokoelmakartan jälkeen? Onko työjärjestyksellä merkitystä kirjaston kokoelmien rakenteeseen ja/tai rakentumiseen?

2. Kuvailuprosessin eteneminen

Aiheenmukaisten kokoelmien muodostamisperiaatteet kokoelmakarttaa varten? Tietokantakyselyillä valikoitujen luokkien/asiasanojen avulla vai fyysisten hyllyluokkien perusteella tai muulla tavoin. Mistä syystä lähestymistapa on valittu?

Entä eri aineistotyypit: painetut kausijulkaisut, e-aineiston kartoitus. Onko virtuaalikokoelmiin onnistuttu ottamaan mukaan e-aineistot? Tukeeko formaatti molempien aineistotyyppien kuvailutarpeita?

3. Miten tehtyä kuvailua hyödynnetään?

Tukevatko kuvailut henkilökunnan toimintaa kokoelmia kartutettaessa? Miten olette hyödyntäneet kuvailuja vuoropuhelussa rahoittajien ja käyttäjien kanssa?

Ovatko kuvailut auttaneet rahoittajia ymmärtämään kirjaston tarpeita ja merkitystä kehysorganisaatiolle?

4. Conspectus tasot

Vaikutelmat ensiesittelyn jälkeen ehdotetuista conspectustasoista ja niiden määrittelyistä.

Onko tasoja riittävästi? Onko niiden määrittelyt riittävän selkeät? Istuvatko tasot erityyppisiin kokoelmiin esim. erikoiskokoelmat? Löytyykö esimerkkejä kokoelmista eri tasoille?

5. Kokemukset formaatista ja tallennusalustan ohjeesta

Tukeeko formaatti tarpeeksi kuvailutarpeitanne? Onko tallennusalustan käytön kanssa ongelmia sekä auttaako ohje etenemään kuvailun tallennuksessa?

Käyttötilastoja ei kysytä formaatissa. Olisiko niitä hyvä tallentaa? Mikä olisi hyvä tapa niiden esittämiseen? Ovatko kirjastot laittaneet käyttötilastoja yms. Dorian liitetiedostoihin? Olisiko hyvä ohjeistaa tilastojen tallennusmuoto ja/tai -tapa?

Liite 3.

CONSPECTUS-SOVELLUS

TASO SISÄLTÖ SYVENTÄVÄ SISÄLTÖ TARKOITUS/ KÄYTTÄJÄT SUOSITELLUT TOIMENPITEET ESIMERKKEJÄ

0	Ei kuulu kirjaston alaan	Klassikoita ja standarditietoa eri ilmiöissä.	palvelutarve ei tarkasti määritelty	vanhentuneen aineiston poistaminen	
1	Minimitaso	Alan peruskirjallijoita ja ydintekstejä eri ilmiöissä.	palvelutarve määritelty	ylläpidetään ja kartutetaan kattavan aihealueen minimitasolla	Korkeatasoinen mutta hajanainen (ei systemaattisesti kartutettu, esim. taide)
2	Perustaso	Kokoelma johdattelee aihealueeseen. Yleistäisiä monografioita, hakuteoksia, aikakauslehtiä, keskeiset perustason tietosanakirjat ja tilastolähteet, alan selittäviä teoksia, aihealueen historiallista kehitystä kuvaavaa aineistoa.	2. asteen opiskelijat ja yleistäisöiden tiedon tarvitsijat, myös alan harrastajat	systemaattinen kartunta, aineiston tuoreutta ylläpidetään ja vanhentunut aineisto poistetaan	
3a	Perusopintoja ja opetusta tukeva taso	Systemaattista tietoa aiheesta/aihealueesta eri ilmiöissä. Yleistäisiä monografioita ja hakuteoksia, valikoituja erikoisalueiden tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä; vieraskielistä aineistoa tarkoituksenmukaisesti, esim. Espanjan historiaa espanjaksi; tunnettujen tekijöiden teoksia ja valikoimia vähemmän tunnettujen teoksista.	opintojen alkuvaiheessa olevat korkeakouluopiskelijat, alempi amk ja elinikäinen oppiminen	ks. 2 + tärkeä takautuva (klassikot) aineisto säilytetään valittavana säilytettäväksi	klassikot säilytetään
ONKO NÄIDEN VÄLILLÄ RIITTÄVÄ ERO?					
3b	Aineopintoja ja opetusta tukeva taso	Kuten 3a, lisäksi edustava kokoelma alan tieteellisiä monografioita, hakuteoksia, aikakauslehtiä, indeksit/abstraktijulkaisuja myös vieraskielisenä.	korkeakoulujen aineopinnot, osittain myös syventävät opinnot ja ylempi amk-tutkinto	ks. 2 + tärkeä takautuva (klassikot) aineisto säilytetään valittavana säilytettäväksi	klassikot säilytetään
3c	Syvämpää tutkimusta ja opetusta tukeva taso	Laaja kokoelma yleistäisiä ja tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä eri ilmiöissä myös alkukielisinä. Lähes täydellinen kokoelma alan yleistäisiä teoksia eri ilmiöissä. Laaja kokoelma tieteellisiä monografioita, hakuteoksia, aikakauslehtiä ja indeksit/abstraktijulkaisuja. Varsin laaja kokoelma myös vieraskielisenä alkukielisinä.	korkeakoulujen syventävät opinnot ja maisterin tutkinto sekä ylempi amk-tutkinto	ks. 2 + tärkeä takautuva (klassikot) aineisto säilytetään valittavana säilytettäväksi	
4	Tutkimusta tukeva taso	Hyvin laaja kokoelma yleistäisiä ja tieteellisiä monografioita, hakuteoksia ja aikakauslehtiä eri ilmiöissä useilla kielillä myös vieraskielisenä kattavasti	Kansallisesti merkittävä kokoelma	vanhempaa aineistoa laajemmin kuin alan keskeiset klassikot säilytetään historiallisen tutkimuksen tarpeisiin	Esim. Tritoniassa ruotsinkielinen kasvatustiede ja kielilypytutkimus. Lähdeaineistoja alkukielellä, esim. kootut teokset
5	Laaja taso	Tyhjentävät kokoelmat alan asiaankuuluvissa ilmiöissä useilla kielillä. Kokoelma kattaa täydellisesti alan eri ilmiöissä useilla kielillä.	Kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä kokoelma	myös vanhempi aineisto säilytetään systemaattisesti historiallisen tutkimuksen tarpeisiin	Tavoitetasona esim. Terkon perinnöllisyystiede, Kansalliskirjastossa Slaavilainen kokoelma. Lähdeaineistoja alkukielellä, esim. kootut teokset